

[Gustaf Stålhandske]

POETISKA PRELUDIER

af

Österviking.

Tredje tillökta upplagan.

Åbo,

Åbo Tidnings-Tryckeri Akt.-bol., 1888.

Författarens förlag.

IV 7

[Stälhandske]

Kapsel

POETISKA PREJODIER

Poetisk anfäktelse.

Colloquium familiare med min sångmö.

(Mel.: „Jag kommer ifrån Nobls jag.“)

O vana sångmö, stå mig bi,
Låt diktens klara ådror rinna;
O, låt min ande blifva fri
Att jag Olympens höjd må hinna.

Ej fins en lott så fasligt svår
Som den att ha poetisk dille,
Man mycket, mycket lida får
För det man råkat bli — ett „snille“.

Var snäll nu engång blott, ma chère,
Var god och stränga högt min lyra,
Låt inte krusa dig så där,
Ty längre kan jag mig ej styra.

„Stån upp på detta pappersblad
Min hjärnas murkna invalider,
Stån upp att skyldra uti rad“
Och vitnen högt om hvad jag lider.

Men håll för tusan, tag reson,
O sänggudinna, dumma slyna,
Att låna hör ej till god ton;
Du hånar mig midt upp i syna!

Här sitter jag så dum och flat,
Pegasen af förstoppning lider,
Och magen skriker uppå mat
Samt längtar efter bättre tider.

Jag hänger lyran på en spik
Och gitter icke mera drilla,
Ty den är blott på snille rik
Som till kontanter kan sig snilla.

Sken och verklighet.

Jag ser huru stjärnorna glindra
I glansen af Nådenes sol,
Hur härligt på bröstet de tindra:
Den sanna förtjänstens symbol.

Visst samhället snart skulle vackla
Om Man toge bort denna ståt;
Vid flammen från frihetens fackla
Förspordes en faselig låt.

Jag hör ju också damagogen
Skrodera om frihet och ljua,
Med kannstöparligan på krogen
Han svärmar i sus och i dus.

Han ordar om „arbetets ära“,
Om frihet och jämlikhet — snack!
Sjålf ses han ej så eller skära,
Och folket han skäller för — pack.

Se smulgråten samlar tillhoppa
I skrinet båd silfver och guld,
Tills mannen med lien hörs ropa:
„Kom, skynda dig, guld är blott muld“.

Där „vråker“ sig penningmagnaten,
Ett lejon från topp och till tå;
Till slut måste han ge upp staten
Samt kila i väg apropos.

Och „diyan“ kon strålar bak rampen,
Med falska juveler en hop;
De äkta ha' vandrat till „stampen“
Att tystna må björnarnes rop.

I härnad mot krogarne draga
De „våkte“ med buller och bång,
Men hemma ur skåpet de taga
Sig „helan“ och „halfvan“ månggång.

Ja, hvart man må vända sitt öga
Samt skåda de jordiska ting,
Af värklighet finner man föga
Men humbug fins vida omkring.

Sång ur dalen.*)

Fritt från tyskan efter Martin Opitz.

Säll den som skild från lifvets höjder
I lugn går fram uppå sin väg,
Och lycklig ibland bygdens fröjder
Emot sitt mål styr sina steg.

Enhvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

De största slott ju stundom skaka
Den starka äskans hårda slag;
Den sträfvar högt han stöts tillbaka
Och faller uti grus en dag.

Enhvar må följa eget sinn'
Jag älskar hulda tärnan min.

Af denna sång finnes en äldre svenskt version, hvilken blifvit uppkallad „Erik XIVs kärleks-sång till Katarina Månsdotter“. Se närmare häröfver i Ahnfeldts Verldslitteratürens Historia.

På vida haf gå vilda vågor,
Dar rasa storm och nordanvind;
Den vise trifs vid härdens lägor
Inunder stilla dalens lind.

Enhvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

Det är så tungt i slottets salar
Där endast flärd och falskhet bo
Men ack, hur ljuft i bygdens dalar;
Här talar allt om hopp och tro.

Enhvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

Fast Phyllis ej har egodelar,
Hon har dock det som är förmer:
Hon har en tro, som aldrig felar.
Och ljuft hon ständigt mot mig ler.

Enhvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

Hon ej i gyllne smycken prälar,
Dock himmelsakt skön hon för mig står;
Den glöd ur mörka ögat strålar
Demantens skimmer ofvergår.

Enhvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

Fast ej hon yis af store fäder
Bor stolthet dock i hennes blick,
I hennes hållning höghet träder,
Och adelt är ju hennes slick.

Ehvar må följa eget sinn',
Jag älskar hulda tärnan min.

Må den som vill till ärans slätter
Sin tankes djärtva lopp med id
Uppsvinga. Högst jag likväl sätter
Den lugna dalens stilla frid.

Att prisa ständigt lyckan min
Och tacka Gud för nåden sin.

Hviska en hälsning från mig.

Stjärna på himmelen höga,
Glänsande, glimmande ljus,
Skaparens spanande öga,
Lykta i Allfaders hus!
Lys på den älskades hydda,
Må hennes hvila du skydda;
Hviska en hälsning från mig.

Lummiga lundernas lindar
Stören ej slumrerskans blund.

Sakta, I stormande vindar
Hulda vill hvila en stund.
Trast uti skogarnes salar
Flyg till de fridsalla dalar,
Hviska en hälsning från mig.

Hafvets oroliga bölja,
Vänliga vaggande våg,
Varligt den strand må du skölja
Där hennes bardomshem låg,
Bäckarnes porlande brusning
Vindarnes smekande susning,
Hviska en hälsning från mig.

Häradshöfding Simson och Filistéerna.

(Mel.: „Sandahls kanon.“)

En märkelig visa mig lyster att sjunga
Så håret kan resas på gamla och unga,
Om huru herr Simson de hedningar dref
Och huru till ärones höjd han klef.

Sex år i Jerusalem han ren kamperat,
Till hofrattsassessor helt nyss avancerat;
Och alla de tjusande tärnor minsann,
De ville så gärna ha Simson till man.

En mästare var han att skrifva scharader
Samt dansa mazurka på opramaskrader
Och sjunga sonetter med känsla och grace —
En ridhäst han höll sig af ädlaste ras.

En gentleman var han i skick och fasoner
Ur brädet han slog både grefvar, baroner,
Som sportsman hans rykte till skyarna flög,
Så Simsom vardt känd utaf låg och af hög.

Nu vill jag berätta för er ett mirakel,
Som har åstadkommit ett rysligt spektakel,
Och vänt upp och ned på Jerusalems stad,
Förjagat dess sömn i tre nätter å rad.

Det hände sig engång att utanför tullen
Ett röfvarband visat sig af värsta ullen;
De voro helt säkert af Belials stam,
Ty liksom vandaler så foro de fram.

De härja och plundra i slutna plutoner
Med sablar och spjut samt med Kruppska
kanoner,
The höfflinger grymta belåtet därät,
Vid all denna jämmer samt fåsa och grät.

Fiskalen med tvänne poliser man sände
Emot dem, men åter helt snopae de vände;

Det packet ej visste att taga råson,
Fiskalen han fräste liksom en kalkon.

Så rättvisans tjänare fingo lång nasus,
Ty sällan förut man sett maken till casus;
De skrifflärde spädde att alt var förbi,
I krigsbären hvistades om myteri.

Vår domares tålmod tog här en ända,
Och vreden haas sinne snart började tända;
„Det vore väl också ju själfvaste f—n,
Om längre det packet fick ofreda sta'n!“

Så utbrast herr Simson, den upplysta rätten
Tog utaf förskräckelse då till reträtten,
Ty näfven med kraft uti bordet han slog
Så hårdt att det ondt uti knogarne tog.

Helt ensam vår hjälte sig rustar att tåga
I handen han svängde en åsnakindbåga,
I striden för ära och fädernejord
Han utför en bragd, som väl sällan är spord.

Ty liksom en berserk syns Simson nu rasa,
Med åsnakindbågen han duktigt ses basa,
De Belials män så de dogo ihjäl —
Ett tusende skallar han knäkte så väl.

Och dagen därpå uti sköna kantater
 Poeterna sjöngo om hans hjältedater,
 Och judarne skreko i hvarje portal:
 „Hurra för von Simson, vår store genral!“

Sen blef han „verliebt“ i grefvinnan Delila
 Och snart uti brudstol så hurtigt de kila,
 von Simson blef utnämnd till ambassadör
 Och hade att taeka sin gumma därför.

Vin, kvinnor och sång.

Ofversättning från tyskan efter Fritz Höfer.

„Den som föraktar vin och sång
 Samt kärlek, blir sin lefnad lång
 En narr!“ Så doktor Luther sad,
 Och mången så med Luther kvad.

Hvem fyller icke drufvans saft
 Med lefnadsmod och ungdomskraft —
 Och för de kvinliga behag,
 Slå pulsens ådror dubbla slag.

Då sången hörs vid bordets rand,
 Snart lösas själens tunga band,
 Der spiran förs af kärlek, sång
 Samt vin, blir tiden aldrig lång.

Och därför hade Luther rätt
 Att misantropen står sig slätt:
 En narr är den sin lefnad lång
 Föraktar kärlek, vin och sång.

Ode till nationalnektarn.

(Imitation efter Friedrich von Schillers „Punschlied“.)

„Vinet människan förnöjer“,
 Syrach sade ju en gång,
 Därför må du sorgen drifva
 Bort med vin och munter sång.

Vinet ädla känslor föder
 Uti misantropens bröst;
 Är i bistra tider stundom
 Fattigdomens sista tröst.

Vid Sorrentos väna bölja
 Och vid Donaus blomsterstrand,
 Uppå Spaniens sköna slätter
 Där är vinets fosterland.

Men den ädla rankan trivres
 Icke i vår kulna nord,
 Här blott växer „rena rågen“,
 Uppå Finlands frusna jord.

Mänskoanden ej med lite
Nöjes i sin stolta kraft,
Har så pressat aqua vitæ
Utur rågens jästa saft.

Som en sinnebild och tecken
Vare denna ädla saft
På hvad mänskoanden mäktar
Med sin viljas stora kraft.

Till min fästmö,

om jag finge någon dylik.

Du fåfängt hulda flicka
Försöker fly från mig;
Hur' ödet än må skicka,
Skall jag nog finna dig.

Jag ser i solens lågor
Ditt ögas mörka glans,
I vikens våna vågor,
I fästets stjärnedans.

Jag hör i skogens susning
Din sköna, ljufva röst,

I västanflaktars brusning;
Då vidgas högt mitt bröst.

Om jag i himlen vore
Och du ej funnes där
Jag genast åter fore
Till himlen där du är.

På Runsala.

Från gatornas vimmel och larm må vi kila
Till Runsalas lunder att fredligt få hvila,
I skuggan af ekar samt lindar och al
Kans luften så frisk i den grönskande dal.

Och västan han susar i skogen så härligt
De älskande sluta sig samman så kärligt,
I ekskogens tysta och fredliga ro
Man hviskar om kärlek, om hopp och om tro.

Här mins man ej bondånger, klagan och
suckan,
Ty borta på Runsala luft blir i luckan,
Så tonerna stiga mot himmelens höjd,
Man känner sig genast så glad och förnöjd.

Här finns en buffet med så billiga priser,
Här blir man ej utsatt för några sottiser,
Och blir man på „kulan“ så lämpar sig nog
„Kinesa“ på mossan i grönskande skog.

På morgonkvist slukas salt sill med potatis,
Och fogelsång ljuder i öronen gratis,
Ja, bäst ibland utvårdshus på vår planet,
Är visst „Promenaden“ som hvar och en vet.

Afsked till badgästerna i Hangö.

Sejouren snart lyktas, de festliga gäster
Från norr och från söder, från öster och väster
Försvinna; så tomt blir på gator och torg.
Och därför min lyra jag strängar med sorg.

Farväl nu med flaskors och tallrikars slammer
Farväl ock med „Nachspiel“ farväl „Katzen-
jammer“,
I Brunshusets salar blir öde och tyst:
Af klingande glasen hörs inte ett knyst.

Välkomna tillbaka J tjugande tärnor,
Som glänste på Brunsbal'n likt himmelska
stjärnor,

Så tomt blir i Hangö på gator och torg;
Och träden i parken de sucka af sorg.

Visst kunde de kväda en hop rapsodier
Förtälja en mängd om pikanta partier,
Ty Astrild han spelar mång tusende spratt,
Fäst tanterna vakta i högsommarnatt.

Och Aegir han strängar så sorgset sin luta,
De täcka behag får han mer ej omsluta;
Hans dottrar vid harpoklang sjunga sin sång —
Med häfvan de tänka på vintern så lång.

För vår komité för bad' nytta och nöje
Ett lefve ur fyllda pokelen vi höje
För det den har orönat om lekar och dans
Och fullgjort i öfrigt sitt uppdrag med glans.
Hangö, den 25 Augusti 1888.

Till franska Republiken.

Må de boulangisters skaror
Söka snärja dig med svek:
Bryt i sär de lömska snaror
Kraftfullt än stridens lek.

Fast man utsatt tvedräktatänder
Bland det fria franska folk,
Fångslas aldrig dock dess händer,
Stolt det står som ljusets tolk.

Må den gamla trikoloren
Värna Folkets Majestät
Hell dig frihet himlaboren
Ej dig snärja valdets nät.

Fast man skymfa har dig vågat,
Sagern likväl din skall bli.
Mättet är ju redan rögadt,
Därför bäfva monarki!

Koburgarens framtidsdrömmar.

(Mel. ur „Orfeus i Underjorden“.)

Nu är jag furste af Bulgarien
Honny soit qui mal y pense,
Om bara Bismarck snart blir bra igen
Regera går nog som en dans.
Med underdånighet jag får nog än
Den ynnest han förvägrat mig,
Jag är nu hyllad af sobranien
Och blommor utströts på min stig,
Jag store furste af Bulgarien!

Jag är nu furste af Bulgarien
Med folkets vilja och Guds nåd;
Mer populär än Battenbergaren
Jag kallad är till stora dåd —
Hvad härligt lif det här skall föras sen,
Om apanaget räcker till.
Då man är en bland Herrans smörde män
Man äskar tillägg när man vill —
Jag store furste af Bulgarien!

Jag är nu furste af Bulgarien,
Fast ezaren ej är mot mig blid,
Jag blifvit en bland världens store män
Och purpurn fick jag utan strid.
Men skulle folket och sobranien
Ej gilla allting rätt och slätt
Jag tar min mats ur skolan strax igen
Min tillflykt söker i reträtt,
Jag store furste af Bulgarien!

Stockholm, den 25 Augusti 1887.

Min moders sång.

(Öfversättning från engelskan efter J. Jones.)

Jag hör min moders sköna sång,
Den sång hon oftast kvad

Då från sitt sköte mången gång
Hon mig i vaggan lad'.

I drömmen står den för mig när
Mitt öra stundom när
Den ljufva sång min moder kär
Mig sjöng för många år.

Men ack! den väl bekanta ton
Har tystnat längesen;
Dock nej, i himlens sälla zon
Jag hör den om igen.

Sång till Åland.

(Melodi: „Rule Britannia“.)

Ur Eystrasaltets mörkblå våg
Sig reser stolt en skumhöljd strand,
Hit styrde vikingar sitt tåg
I fordoms tid från Svithjods-land.
Hell dig Ålands väna kust
Dig älskar jag i nöd och lust.

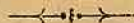
Här stod engång vid skuggrik vik
Mitt lugna barndoms låga tjäll
Där var jag uppå glädje rik,

Där lefde jag så nöjd och säll
Hell dig Ålands väna kust
Dig älskar jag i nöd och lust.

Af asars gamla ädla stam
Der växte upp en fräjdad ätt
Som ljusets fanor förde fram
I strid, för svenska språkets rätt.
Hell dig Ålands väna kust
Dig älskar jag i nöd och lust.

Om vären lunden klär sig grön
Och Aegir spelar i sin sal,
Då ljuder sången fri och skön
I Ålands bygd från dal till dal.
Hell dig Ålands väna kust
Dig älskar jag i nöd och lust.

Må svenska språkets friska ton
Högt klinga uti asars bygd
Vid havvets strand, på öde mon
I låga fiskarkojans skygd.
Hell dig Ålands väna kust
Dig älskar jag i nöd och lust.

Innehåll.

Poetisk anfäktelse, Colloqvium familiare sid.	3.
Sken och verklighet	4.
Sång ur dalen	6.
Hviska en hälsning från mig	8.
Häradshöfding Simson och Filisteerna	9.
Vin, kvinnor och sång	12.
Ode till nationalhektarna	13.
Till min fästnö	14.
På Runsåla	15.
Afsked till badgästerna i Hangö	16.
Till franska Republiken	17.
Koburgarens framtidsdrömmar	18.
Min moders sång	19.
Sång till Åland	20.

Renskrifnings-

samt

uppsättningsarbeten, inlagor m.m.

till underrätter,

Besvärsskrifter

till landshöfdingeambeten, hofrätter

och högsta domstolen,

äfvensom öfriga slag af skrivelser

värkställas af undertecknad emot facilt arvode.

Öfversättningar

från engelska, franska, tyska, norska,

danska och finska språken

utföras samvetsgrant och punktligt.

G. Stålhandske,

Literatör.